

בבית המשפט העליון

רע"פ 6691/20

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי
בנצרת בעפ"ג 10445-08-20 מיום 9.9.2020 שניתן על ידי
כב' סג"נ אסתר הלמן וכב' השופטים יפעת שיטרית וגדי
צפריר

בשם המבקש: עו"ד פוקרא פתחי

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת (סגנית הנשיא א' הלמן, השופטת י' שיטרית והשופט ג' צפריר) מיום 9.9.2020, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בטבריה (השופט י' נבון) בת"פ 61738-01-20 מיום 5.7.2020, שהשית על המבקש עונש של 16 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

2. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, ביום 9.1.2020 קשר המבקש קשר עם עודאי שיבלי, שותפו לכתב האישום (להלן: עודאי) לפרוץ ולגנוב רכוש מאחד הבתים במושבה כנרת, ולצורך כך תצפתו השניים על הבית וסרקו את האזור. מספר ימים לאחר מכן נסעו המבקש ושותפו לכיוון הבית, כאשר בדרכם למקום, ובהגיעם לדרך עפר צדדית, החליפו את לוחית הזיהוי של הרכב בו נהגו.

בהתקרבתם לבית, ירד עודאי מהרכב, נכנס לבית וגנב ממנו פרטי רכוש שונים וכסף מזומן. המבקש המתין לו בנקודת מפגש עליה סוכם מראש, והחליף שוב את לוחית

הרישוי של הרכב. אשת המבקש הגיעה לאסוף את השניים ברכבה, לבקשת המבקש, בעקבות תקלה ברכב, ובשעה שנסעו מהמקום נעצרו על ידי המשטרה.

3. ביום 14.5.2020 הרשיע בית משפט השלום בטבריה את המבקש, על פי הודאתו בכתב האישום המתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של כניסה והתפרצות למקום מגורים, לפי סעיפים 406(ב) ו-29(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק; זיוף סימני זיהוי של רכב, לפי סעיפים 413ט ו-29(א) לחוק; והסתייעות ברכב לעבור עבירה, לפי סעיף 43 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], וסעיף 29(א) לחוק.

במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי המשיבה תעתור לעונש מקסימלי של 16 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס, התחייבות ופיצוי כספי לבעלת הבית (המתלוננת); ואילו סניגורו של המבקש יוכל לטעון באופן חופשי לענין העונש.

4. להשלמת התמונה יצוין כי לעודאי, שותפו של המבקש לכתב האישום, ייחס כתב האישום המתוקן בנוסף גם עבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק, ועבירה של שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק, בשל כך שבעת שנחקר במשטרה, צעק לעבר המבקש "האם היינו קרובים לבית?", ובשל כך שאיים על חוקרת שסירבה לבקשתו לתת לו סיגוריה בכך שאמר לה "בפעם הבאה אני אכנס אליך הביתה", וכן "יש לך זהב לבן בבית".

עודאי הודה אף הוא במיוחס לו, ובמסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי המשיבה תעתור לעונש מקסימאלי של 13 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס, התחייבות ופיצוי כספי למתלוננת; ואילו סניגורו של עודאי יעתור לכך שעונשו לא יעלה על 10 חודשי מאסר בפועל.

5. בגזר דינו דן בית משפט השלום במידת הפגיעה הממשית והמוחשית בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מהעבירות שביצעו המבקש ושותפו – הזכות לקניין, הזכות לפרטיות והפגיעה בתחושת הביטחון של הפרט והציבור – ובנזקים הממוניים והנפשיים, כמו גם בפוטנציאל לפגיעה גופנית אלימה, הנגרמים כתוצאה מביצוע עבירה של התפרצות למקום מגורים.

לאחר שנבחנה מדיניות הענישה הנוהגת, הכוללת עונשי מאסר ממושכים במקרים דומים של התפרצות למקום מגורים, ועונשי מאסר לריצוי בפועל בעבירות של זיוף סימני זיהוי של רכב, נקבע מתחם הענישה לעבירות בהן הורשע המבקש על 12-30

חודשי מאסר בפועל; מאסר על תנאי "מרתיע"; קנס הנע בין 2,000-5,000 ש"ח ופיצוי כספי.

6. בגדר הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, התחשב בית משפט השלום בהודאת המבקש ושותפו, אך ציין כי הם לא הביעו כל אמתיה כלפי המתלוננת ולכן ספק אם חרטתם אמיתית וכנה. עוד התחשב בית המשפט בנסיבותיהם האישיות ובפגיעה שתיגרם להם בשל מאסרם, אך ציין כי זוהי תוצאה בלתי נמנעת של מעשיהם. לבסוף, שקל בית המשפט לחובת המבקש ושותפו את עברם הפלילי, כאשר צוין שלמבקש עבר פלילי מכביד הכולל 26 הרשעות בעבירות רכוש, אלימות, עבירות כלפי שוטרים ועוד, בגין ריצה בעבר עונשי מאסר ממושכים.

צוין בהקשר זה, כי:

"דומה כי עסקינן בעברייני אשר לא לומד לקח. מאסרים קודמים לא הותירו את רישומם ולא הרתיעוהו. עסקינן במי שעיקר עיסוקו הינו בביצוע של עבירות רכוש והנזק שהוא גרם בעבר ואף במקרה דנן לזולת הינו רב. סבורני כי לנוכח האמור, ראוי היה לגזור עליו עונש חמור ומרתיע יותר מעתירת המאשימה, במסגרת מתחם הענישה שנקבע" (פסקה 25 לגזר הדין).

אשר לעודאי, צוין כי עברו הפלילי אינו מכביד והוא כולל 2 הרשעות קודמות בעבירות של היזק לרכוש במזיד, תגרה והחזקת אגרופן או סכין שלא כדין; אך לצד זאת חלקו בביצוע העבירות הוא משמעותי יותר, והוא אף הורשע בעבירות נוספות שבוצעו במהלך חקירתו, שלגביהן נקבע מתחם ענישה נפרד. לנוכח זאת, צוין כי "ראוי היה להתייחס לשני הנאשמים באופן דומה ולגזור עליהם עונש זהה, ברף העליון של עתירת המאשימה" (פסקה 27 לגזר הדין).

7. על אף זאת, לנוכח רף הענישה המקסימלי עליו הוסכם בהסדרי הטיעון, גזר בית משפט השלום על המבקש עונש של 16 חודשי מאסר לריצוי בפועל; 10 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, לבל יעבור כל עבירת רכוש מסוג פשע; 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, לבל יעבור כל עבירת רכוש מסוג עוון; קנס כספי בסך 2,000 ש"ח או 30 ימי מאסר תמורתו; ופיצוי כספי למתלוננת בסך 5,000 ש"ח.

על עודאי נגזרו 13 חודשי מאסר בפועל, ועונשים זהים לאלו שנגזרו על המבקש (למעט שיעור הקנס שהושת עליו, שעמד על 3,000 ש"ח).

בנוסף לאמור הורה בית המשפט על חילוט רכב והפקדת כספים בתמורה להשבת רכב נוסף, בהתאם להסכמות בהסדרי הטיעון.

8. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של המבקש על חומרת העונש, תוך שנקבע כי העונש שהושת על המבקש מצוי בטווח שעליו הסכימו הצדדים בהסדר הטיעון, ועל כן אין מקום להתערב בו.

צוין עוד, כי מתחם העונש שנקבע על ידי בית משפט השלום מקל עם המבקש, בשים לב לכך שמדובר בארבע עבירות שונות, וכי נסיבותיו המקלות של המבקש נלקחו בחשבון בעת הסכמת המשיבה להגביל את עונשו ל-16 חודשי מאסר בפועל. אלמלא הסדר זה, כך נקבע, יש להניח כי עונשו של המבקש היה אף חמור מזה.

לבסוף, צוין כי הפגיעה הקשה במשפחת המבקש כתוצאה מהעונש שהוטל עליו וכן מהטרגדיה שחוה, שוקללו כנסיבות מקלות בגזר הדין; וכי אין עילה להתערבות בעונש גם בהיבט של עקרון אחדות הענישה, לנוכח ההבדל בעברם הפלילי של המבקש ושותפו.

9. מכאן הבקשה שלפניי, בגדרה שב המבקש על טענותיו בפני הערכאות הקודמות, והוסיף כי בקשתו מקימה עילה למתן רשות ערעור בהיותה מעוררת "שאלה אנושית מצפונית" בשל נסיבות חייו הקשות של המבקש ובשל כך שלמרבח הצער אשת המבקש הפילה את עוברה יום לאחר מעצרו, לאחר טיפולי פוריות ממושכים. לטענת המבקש, אירוע מצער זה לא נלקח בחשבון בעת שגזר בית משפט השלום את דינו.

המבקש טען עוד כי השתת עונש חמור יותר על המבקש מזה שהוטל על שותפו, כאשר חלקו של האחרון בביצוע העבירות משמעותי יותר, פוגעת בעקרון אחדות הענישה. לשיטתו, מן הראוי היה כי בית המשפט יגזור עליו עונש זהה לעונש שהושת על שותפו – 13 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

10. דין הבקשה להידחות.

כידוע, רשות לערער בגלגול שלישי תינתן במקרים נדירים המעוררים סוגיה משפטית בעלת חשיבות ציבורית, או כאשר עולה חשש כי נגרם למבקש עיוות דין או אי צדק קיצוני. יתר על כן, רשות ערעור על חומרת העונש לבדה, תינתן רק בנסיבות בהן

סוטה גזר הדין באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים (רע"פ 7418/20 א.ס. חליל בע"מ נ' מדינת ישראל (3.11.2020)).

הבקשה דנן אינה נמנית על מקרים חריגים אלו.

11. איני מקבל את טענת המבקש לפיה קיומו של פער בין העונש שנגזר עליו לעונש שנגזר על שותפו – 3 חודשי מאסר לריצוי בפועל – פוגע בעיקרון אחדות הענישה, באופן המצדיק הפחתה בעונשו.

אכן, בשקלול הנסיבות כולן – ובהן כי חלקו של עודאי בביצוע עבירות ההתפרצות והגניבה משמעותי יותר, והוא הורשע גם בעבירות נוספות כפי שתואר לעיל, אך לעומת זאת עברו הפלילי של המבקש מכביד הרבה יותר – יש טעם בהנחת בית משפט השלום לפיה מן הראוי היה לגזור על שני השותפים עונש זהה. על אף זאת, לא ראה בית משפט השלום הצדקה לחרוג לחומרא מרף הענישה המקסימלי שהוסכם בהסדרי הטיעון, תוך שציין כי ייתכן שההבחנה שערכה המשיבה בין המבקש לשותפו התבססה על הנסיבה המשמעותית של עברו הפלילי של המבקש.

לנוכח הסכמה זו בין הצדדים בהסדרי הטיעון, אף אני סבור כי אין הצדקה בנסיבות הענין לחרוג מטווח הענישה המוסכם. יש להדגיש, כי עברו הפלילי המכביד של המבקש משליך באופן משמעותי על שיקולי הענישה במקרה דנן. כך במיוחד, כאשר עונשי מאסר קודמים שריצה המבקש לא הרתיעוהו מלשוב ולבצע עבירות רכוש. בדין קיבל אפוא בית משפט השלום את עתירת המשיבה לגזור עליו את העונש המקסימלי עליו הוסכם בהסדר הטיעון.

12. לא נעלם מעיני האירוע הטראגי שחוותה אשת המבקש, ויש לקוות כי תזכה בעתיד הקרוב לחבוק את פרי בטנה. בניגוד לנטען, הערכאות הקודמות שדנו בעניינו של המבקש נתנו אף הן דעתן לצער המשפחה (ראו פסקה 25 בלגזר דינו של בית משפט השלום ועמ' 5 לפסק דינו של בית המשפט המחוזי), הגם שלא סברו כי יש בכך כדי לאיין את שיקולי הענישה האחרים, המטים את הכף לחובת המבקש.

ניתנה היום, כ"ה בחשוון התשפ"א (12.11.2020).

שׁוֹפֵט